

Naše DELO

GOVOR MARŠALA TITA na velikem predvolivnem zborovanju v Splitu

Tovariši in tovarišice!

Dovolite mi predvsem, da Vas najtopleje pozdravim.

Prisel sem v Split s tovariši ne zato, da bi agitiral za volitve in vas pridobil, da bi glasovali za nove ljudske predstavnike ali za tista, ki so že bili. V našem družbenem sistemu morajo priti predstavniki ljudstva pred ljudstvo, samo zaradi tega, da položaj račun o svojem delu in pokažejo stvarnost tako, kakršna je. Mi ravnamo drugače, ko pridemo na zborovanja, kakor pa je to bilo nekdanj. Ne prihajamo, da bi obljubljali nekaj o čemer nismo prepričani, da bomo izpolnili, prepričani pa sem, da ste vi nekoč velikokrat poslušali različne obljube, ki skoraj nikdar niso bile izpolnjene. Prihajamo sem, da bi vsaj v kratkih potezah podal bilanco in rezultate dosedanjih naporov, da bi povedali nekaj o tistem, kar ni dobro, da bi se popravilo, in da bi poudarili najosnovnejše naloge. Torej se naši govorji na volivnih skupščinah in zborovanjih ne razlikujejo prav nič od naših drugih velikih zborovanj, kajti vsa zborovanja, ki se prirejajo v današnji Jugoslaviji, imajo en smoter: čim bolj in čim širše združiti ljudske množice v močno celoto za izpolnjevanje velikanskih nalog, ki so še pred nami.

Ko smo šli na zadnje volitve, na prve volitve v novi Jugoslaviji, smo govorili o naših velikih uspehih v narodnoosvobodilni borbi, o revolucionarnem delu, ki so ga izvršili naši narodi. Govorili smo tudi o velikih nalogah, ki so pred nami in ki jih bomo izpolnili. Danes pojdemo na volitve, vedoč, da smo imeli velikanske uspehe v preteklosti, pa tudi zavedajoč se, da imamo še velike in težke naloge v prihodnosti. Te volitve bodo v znamenju največjih naporov naših delovnih ljudi za vsakdanje izpolnjevanje nalog, postavljenih s petletnim planom, za izpolnjevanje vseh nalog, ki so v zvezi s graditvijo socializma v naši državi. Bilo bi zelo obširno, če bi moral danes tukaj govoriti o vsem tem, kar smo izpolnili, in zato mislim, da o tem ni treba govoriti. Toda, na kratko rečeno: če človek, ki potuje po naši državi, pogleda, kaj vse je bilo storjeno in kaj vse se gradi, tedaj ne more reči, čeprav bi bil še tako sovražno razpoložen proti novi Jugoslaviji, da naši delovni ljudje niso storili vsega, kar morejo. Zaradi tega jih upravičeno občuduje ves svet. Storiili smo vse, kar smo mogli in v znamenju naddolovskih naporov za ustvaritev boljšega jutrišnjega dne stopamo v te, po vrsti druge volitve v novi Jugoslaviji.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se danes vseeno vsaj deloma dotaknem nekaterih stvari, o katerih moramo govoriti, kar nam iz tujine, od zunaj očita in nas obrekuje, da nismo tako rekoč ničesar dali za zboljšanje življenja naših delovnih ljudi. To govora zlobni ljudje, ki hočejo zavestno praseptiti ne naše delovne ljudi in naše narode — kajti ti čutijo in vidijo, kaj so dobili — temveč delovno ljudstvo v svojih državah, kjer jim ni uspelo ali pa niso hoteli dati toliko, kolikor bi delovni ljudje lahko dobili in kolikor zaslužijo.

Ce pogledamo zboljšanje življenjskega standarda naših ljudi, bomo videli, da smo v teh štirih letih storili za naš delavski razred vse, kar smo mogli. Kot primer vam bom navedel tukaj nekaj števil. Če vzamemo za leto 1939 indeks 100, bomo videli, da je povprečni dnevni zaslužek delavca, ki je takrat znašal 26 din, dosegel 1947. leta 114,50 din, 1948. leta 128,55 in 1949. leta 140,68 din. Glejte se primere: v kmetijstvu je bil dnevni zaslužek delavca leta 1939 povprečno 19,28 din, v rudarstvu 29,46 din in v industriji 32,16 din. Leta 1949 je bil povprečni dnevni zaslužek v kmetijstvu 109,88 din, v rudarstvu 154,98 in v industriji 139,39 din. Leta 1949 pa je znašal povprečni dnevni zaslužek v kmetijstvu 124,49 din, v rudarstvu 191 din in v industriji 149,53 din. To pomeni, da povprečni dnevni zaslužek naših delovnih ljudi raste in da se postopno dviga plača naših delavcev; podana je perspektiva, da se bo ta zaslužek dvigal še hitreje in še bolj v skladu s nadaljnjim našim razvojem. Toda lahko rečem, da se naraščanje dnevnih mezd ne bo toliko izražalo v dinarjih, v velikosti vsote, ki jo bo delavec prejel, kakor v zadovoljevanju življenjskih potreb naših delovnih ljudi.

Ce pogledamo, tovariši in tovarišice, kakšno je bilo socialno zavarovanje pred vojno in kakšno je danes, bomo videli, da je prav tako velika razlika. Veliko časa bi potrebovali, če bi hoteli naštevati vse, kar smo storili po vojni in zato vam bom kot primer navedel samo nekatere podatke. Leta 1939 je

znašala povprečna hrana na zavarovanca na leto 136,13 din; če vzamemo to kot indeks 100%, tedaj vidimo, da se je 1945/46 povečala hrana na 619,99% oziroma na 843,90 dinarja. Vidimo velikanski napredek že v prvih letih po vojni. Leta 1947 pa je hrana narasla na 928,70 din, t. j. na 682,25%. Leta 1948 je znašala 1160,78 din ali 853% v primeri z letom 1939; leta 1949 pa 1384,82 din, t. j. 1017,28% v primeri z letom 1939. Kaj to pomeni tovariši? To pomeni velikanski dvig življenjskega standarda naših delovnih ljudi v primeri z letom 1939, zlasti če vzamemo ta dvig tudi po širini, ne pa samo po višini, t. j. le za majhno številko ljudi — kajti danes moramo izpolniti standard ocenjevati po tem, za koliko število ljudi se je zboljšalo življenje.

Ce nadalje pogledamo splošni pregled zneskov, izplačanih na račun hrane, bomo videli, da je bilo 1939. leta izdanih 120.000.000 din 1945 leta pa je bilo izplačanih 549.806.000 din, 1947. leta 901.787.000 dinarjev 1948. leta 1.390.616.000 in 1949. leta 1.938.745.930 dinarjev.

Ce nadalje vzamemo še druge skupne izdatke: za porode, pogrebe, zdravila, bolnišnice, različna zdravljena itd., tedaj vidimo, da je skupna vsota taka: indeks proti 1939 100% — 1939 394.952.000, 1945/46 976.429.000, 1947: 1.966.048.000, 1948: 3.332.661.000 in leta 1949: 4.349.667.594.

Kaj dokazuje to? To dokazuje, da je v novi Jugoslaviji socialno zavarovanje eno najvažnejših vprašanj naše ljudske oblasti. Zakaj? Zato, ker je tukaj oblast delovnega ljudstva. Naše delovno ljudstvo, naši delovni ljudje, ki so izvršili revolucionarno preobrazbo, pa so ustvarili, četudi ne popolnoma pa vsaj večinoma — boljše ter srečnejše življenje, kot pa je bilo nekdanj.

Mar smo dovolj storili za naše delovne ljudi v tem razdobju? Nismo še dovolj storili. In to ne zato, ker nismo hoteli in ker ne bi znali, temveč zato, ker nismo mogli. Kajti dvigniti življenjski standard in zboljšati življenjske razmere naših delovnih ljudi, pomeni — storiti to za vse delovne ljudi v Jugoslaviji: za delavce v tovarnah in različnih drugih podjetjih in za uradnike ter uslužbence za našo ljudsko inteligenco in za naše ljudske kmete, za vse tiste, ki konstruktivno delajo za izpolnitev vsakdanjih nalog. Toda mi še nimamo dovolj sredstev, da bi to storili. Možnosti za to ustvarjanje imamo šele sedaj: z izpolnjevanjem petletnega plana, s graditvijo socializma.

Sveda bi bilo, tovariši in tovarišice, napačno zamočati tisto, kar pri nas ni pravilno. Rad bi vam povedal samo nekaj besed o nekaterih nepravilnih stvareh. Zelo dobre vesti, da imamo navado govoriti več o negativnih stvareh kot o pozitivnih. Zakaj? Zaradi tega, ker pomenijo naši uspehi, rezultati naših naporov, z ene besede vse tisto, ko smo doslej uresničili, nekaj, kar vsakdo vidi v vsakdanji praksi. O tem zares ni treba veliko govoriti. Več moramo govoriti o tistem, kar bi nas moralo ovirati pri doseganju še večjih uspehov, torej — o negativnih stvareh.

Rad bi nekaj povedal o nekaterih pojavih, ki se tičejo upravljanja podjetij. V podjetjih imamo še precej pomanjkljivosti, ki se izražajo — čeprav to sodočen pojav — v nepravilnem tehnološkem organiziranju proizvodnega procesa na eni strani, na drugi strani pa v pomanjkanju skrbi za ljudi, t. j. za delavce in delavke, ki prihajajo v podjetja. Številna naša podjetja še niso zadostno poskrbela, da bi ustvarila potrebe življenjske možnosti za delavce — stanovanja, otroška zavetišča, o ške vrte itd. To pa je tisto, čemur moramo posvetiti večjo pozornost. Pogostokrat se je mislilo samo na tovarne, na stroje, na to, da bi ti stroji čim vré dali nove proizvode, ni pa se dovolj mislilo na ljudi, ki bodo pri teh strojih delali, ki imajo svoje življenje, svojo družino, ki morajo v podjetju občutiti, kaj pomeni socialistična ekonomika kaj pomeni socialistična oblast: kakšno skrb ima ona zanje. To morajo naši voditelji v podjetjih veliko bolj upoštevati, kot pa so upoštevali do danes.

Nadalje so se številni voditelji naših podjetij in odgovorni ljudje do danes premalo brigali, da bi pritegnili žensko delovno silo v podjetja. To izvirja še iz tistega tradicionalnega odpora proti pritegnitvi žena v industrijo. Sveda zahteva pritegnitev žena v industrijo tudi večjo skrb, kajti številne od teh žena imajo tudi otroke, ki jih je treba dati v otroške vrte ali zavetišča, katerih pa posamezni direktorji nočejo graditi. Tako ljudje, taki voditelji, taki direktorji — raje vedeti, da pri nas enakopravnost žena z moškimi ni samo na papir-

ju, da ta enakopravnost ni le v pravici žene, da sodeluje pri vsem državnem in gospodarskem delovanju, temveč da se morajo pravica tudi praktično uresničevati in poskrbeti za tisto, kar žena potrebuje, da bo to pravico dobila. Kajti pri nas je pomanjkanje delovne sile, naše žene pa lahko delajo v številnih podjetjih prav tako dobro kot moški, nekatera dela pa morejo opravljati celo tudi bolje kot moški. Torej — treba še več skrbeti za ljudi, več skrbeti za osebnost življenje teh ljudi, za njihove potrebe. To je dolžnost naših voditeljev tako v podjetjih kakor tudi v organih ljudske oblasti.

Rad bi se, tovariši in tovarišice, dotaknil z nekaj besedami tudi nekaterih negativnih pojavov pri majhnem delu naših delovnih ljudi. Predvsem bi rad opozoril na to, da je pri nas preveč izostankov od dela. Dovolite mi, da vam preberem nekoliko števil, iz katerih boste videli, da bi imeli, če tega ne bi bilo, če bi to odstranili, veliko več delovne sile v podjetjih, da bi naši delovni ljudje izpolnjevali svoje naloge znatno lažje, kot pa jih danes izpolnjujejo. Samo leta 1949 je izostalo od dela bodisi opravičeno bodisi neopravičeno, okrog 400 tisoč ljudi. Pri nad 2.200.000 naših delovnih ljudi je številka 400.000 zelo velika. To pomeni, da 18% vsega delavstva in uradništva ni redno delalo. Od tega je 9,5% izostalo od dela popolnoma neopravičeno, kar pomeni, da okrog 35.000 do 40.000 delavcev in uslužbencev lanj ni delalo. Sveda — deloma so delali, toda če vzamemo v splošnem, tedaj dobimo število 35 do 40 tisoč ljudi, ki so neopravičeno izostali od dela. Kaj to pomeni, tovariši in tovarišice, za našo državo, v kateri je tako pomanjkanje delovne sile? To pomeni velika izguba in velik napor za tisto velikansko večino, ki vsak dan vestno izpolnjuje svoje obveznosti do države in ljudstva pa tudi do sebe.

Poglejmo, kakaj prihaja do teh izostankov v podjetjih? Ta pojav je najpogostejši pri tistih ljudeh, ki niso pravi delavci, temveč hkrati tudi kmetje, napol kmetje, ki po nekaj mesecev delajo določeno število dni v tednu, ki veliko praznujejo, ki odidejo v tovarno ali rudnik enostavno zato, da zaslužijo nekaj denarja, s katerim nato nekako prežive celo leto. To pomeni, da pri takih ljudeh ni niti malo socialistične zavesti, da je pri njih socialistična zavest pomanjkljiva. Ti ne občutijo in se ne zavedajo svojih dolžnosti do družbene skupnosti in do drugih delovnih ljudi, ki odhajajo vsak dan in neprestano bodisi v rudnike pod zemljo, bodisi v tovarne. Taki pojavi se negativni in take stvari morajo ti delavci, napol kmetje popraviti, morajo videti, da je to napačno in nepošteno glede na njihove tovariše v podjetjih. Razumeti morajo, da bo, če se bodo popravili, to velikega pomena za še lažje izpolnjevanje nalog, ki so pred nami.

Ko govorimo o različnih napakah, sveda ne smemo nikdar izgubiti izpred oči, da teh napak ne omenjamo zaradi tega, da bi koga grajali, da bi koga žalili, temveč zaradi tega, da bi jih videli in popravili. Opozorjanje na napake je vzgojno. S tem se opozarjajo tudi tisti, ki vestno izpolnjujejo svojo dolžnost, da izvajajo moralni pritisk na tiste, ki svoje dolžnosti ne izpolnjujejo pravilno. Na drugi strani se na ta način opozarjajo tisti, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti, naj jih dobro in vestno izpolnjujejo, ker je to njihova dolžnost, ker delajo za skupnost, ker so državljani socialistične države. V socializmu pa — kdor ne dela, tudi ne more jesti. (Soglasno odobravanje in vzklivanje Partiji in Titu.)

Tovariši in tovarišice! Ko smo odšli na to zborovanje, smo se zavedali, da ne moremo pričakovati nikakega drugega odziva od vaše strani kot pravo, kar se tukaj kaže, ko je govora o naših slabostih. Toda v tujini so nekateri ljudje, ki govorijo, kadar se mi kritično dotaknem našega vsakdanjega dela, da moramo, glejte, priznati, da so naši plani skrahirali. Ne, mi nismo skrahirali. In prav zato, da ne bi skrahirali, smo morali stalno opozarjati na naše pomanjkljivosti in slabosti.

Vsi ljudje niso enih misli. Ljudje so različni misli in zato jih je treba prevzgojati. Brez prevzgoje ljudi ni socializma.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrializiramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socializem. Ne, to še ni socializem, to je samo ena izmed osnov za lažjo zgraditev socializma, oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje in prevzgojo ljudi. Tudi fašisti, cenci, so imeli veliko industrijo, pa še kakšno industrijo! Vendar je bil

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kandidat tov. DUŠAN KVEDER je bil v Ptuj med volivci

Dolgo pred napovedanim začetkom zborovanja so se v soboto 4. marca t. l. začeli zbirati volivci v Titovem domu, da ne bi zamudili govora kandidata tov. Dušana Kvedra, generalajntanta JA. Končno sta bila dvorana in balkon polna mladih in odraslih delovnih ljudi in vojakov iz Ptuja in okolice.

Buren aplavz se je razlegel, ko je vstopil v dvorano kandidat tov. Kveder Dušan v spremstvu namestnika tov. Kovačiča Zlatka, sekretarja OK KPS Ptuj tov. Leskovca Franca, sekretarja okrajnega odbora OF tov. Berginca Petra ter predsednika Mestnega odbora OF tov. Vogrinca Janka.

Po otvoritvenih in pozdravnih besedah predsednika MOOF tov. Berginca Petra je stopil na željo zborovalcev ob vihamem aplavzu kandidat tov. Kveder Dušan pred zvočnik. V prijetnih domačih besedah govora je vodil misli zborovalcev skozi čas povojnega razvoja preko naših uspehov in težav do sedanjega stanja in je pokazal nadaljnjo pot v bodočnost.

Zborovalci so z večkratnim ploskanjem med govorom potrdili razočaranje nad odnosi velikih zaveznikov do naše mlade države Jugoslavije. Potrdili so pravilnost, da se je naše državno in partijsko vodstvo odločilo za svojo pot brez podreditve vodstvu Sovjetske zveze in imperialistom na Zapadu. Jasno jim je, zakaj trgujemo z državami, ki hočejo z nami trgovati brez političnih koncesij. Razumemo našo politiko napram kmetom glede pravih odkupov in davkov in skrb za pravilno preskrbo delavcev in delovne inteligence. Razumljiva jim je borba proti nepravilnostim in proizvod-

nji in v razdeljevanju. Smejali so se parolam zaostajajočih in ljudstvu sovražnih ostankov preteklosti v zvezi z volitvami.

Ko je kandidat tov. Dušan Kveder končal govor z vzklikom: »Naj živi naša nova socialistična Jugoslavija in tovariš Tito, so se mu vsi zborovalci pridružili s ploskanjem in skandiranjem: »Tito — Partija».

V diskusiji se je oglasil tov. Čuček Franc iz Ptuja, oče v NOV padlega sina Franca ml. in je prosil kandidata tovariša Dušana Kvedra, da bi se zavzel pri republiški in zvezni vladi za pomoč tukajšnjemu ljudstvu iz stanovanjske stiske s tem, da bi bil dan zadružnikom Stanovanjske zadruge v Ptuj dolgoročni brezobrestni kredit in tisti material, ki ga ni mogoče dobiti iz lokalnih virov. Predložil je kandidatu resolucijo, ki jo je predhodno prečital vsem zborovalcem.

Ostali zborovalci niso iznesli nikakih lokalnih vprašanj, ki jih rešujejo sami in MLO ter OF. S tem so dokazali, da zaupajo v lastne moči in so prepričani, da bodo že do volitev in po njih pomagali organom oblasti odpravljati vse nepravilnosti, ki jih morajo včasih prenašati vsi delavci in odgovornost v sedanjih dnevih, ko se borimo za ustvaritev človeka vrednega in srečnega življenja.

LF.

Kmetje iz Gorišnice in okolice so se na predvolivnem zborovanju marljivo oglašali

Veliko volivcev v nedeljo 5. marca t. l. dopoldne ni moglo v prosvetno dvorano, ki je bila nabito polna, zato so stali na hodniku in zunaj pred vrati ter so vneto poslušali govor kandidata tov. Dušana Kvedra, generalajntanta JA in člana Glavnega odbora Ljudske fronte Jugoslavije.

Na razumljiv in domači način jim je govoril o industrializaciji in elektrifikaciji naše zemlje ter o razvoju poljedelstva. Može, žene, fantje in dekleta iz Gorišnice in iz okoliških vasi so se čudili, kako blizu in kako jasna so vsa naša gospodarska vprašanja visokemu oficirju naše Armade, kako pravilno razume delavce in kmete, njihove napore in uspehe, težave in nepravilnosti, ki so v zvezi z njihovim vsakdanjim življenjem. Kmetje iz Gorišnice in okolice se zavedajo, kaj hoče Informburo in česa naši delavci in kmetje nočejo. Jasno jim je, kaj potrebujejo od zapadnih držav in kakšne cilje zasledujejo politične koncesije, na katere naše državno vodstvo ne pristane, če dobimo posojila ali ne. Kmetje iz Gorišnice se ne bi srečni počutili v zaostali državi, zato razumejo, zakaj industrializiramo in elektrificiramo državo. Občutljivi so na vprašanje odkupov in obvez, ko gre za napake in nepravilnosti pri predpisovanju in izterjevanju.

Visto dejstev je navedel kandidat tov.

Nad 150 volivcev se je udeležilo predvolivnega zborovanja v Trnovski vasi

V šolski zgradbi se je v nedeljo 5. marca t. l. popoldne vršilo predvolivno zborovanje.

Nad 150 mož, žen, deklet in fantov iz Trnovske vasi in okoliških naselij je spoznalo kandidata tov. Dušana Kvedra in namestnika tovariša Kovačiča Zlatka. poslušalo kandidatov govor in z njim diskutiralo o raznih lokalnih težavah.

Udeleženci zborovanja se strinjajo z vsem, kar jim je prikazal kandidat tov. Dušan Kveder v zvezi s politiko vlade FLRJ napram vzhodnim in zapadnim državam. Navdušeni so za industrializacijo in elektrifikacijo naše domovine, za dvig kmetijske proizvodnje in za vse, kar se pri nas ustvarja za boljše življenje delovnih ljudi.

Svoje pripombe glede kmetijskih obvez napram državi so izrazili v diskusiji, ko jim je kandidat tov. Dušan Kveder v kratkih obrisih pojasnil, kako se razvija od osvoboditve naprej naše družbeno gospodarstvo.

Glavni predmet diskusije so bile obveze kmetov in nepravilnosti v zvezi z odkupi. Mali posestnik tov. Vršič iz Biše je trdil, da večji kmetje ne morejo izpolniti svojih obvez oddaje zrna in živine, ker jim je na poljih napravila škoda toča, 60% svinj, pa jim je uničila kuga. Drugi diskutanti so trdili, da imajo nekateri posestniki premale obveze,

Kveder Dušan, po katerih se točno vidi, da računamo z moralo našega ljudstva in z njegovim poštenjem, ne pa z nemarom izkoriščevalcev malih narodov, njihovih laži in klevet.

V diskusiji so se oglašali moške in žene. Pokazali so, da jih ne motijo bremen za graditev socializma, temveč oblike nepravilnosti v zvezi z odmerjanjem in izterjevanjem bremen. Volivci iz Gajevca, da nimajo svojega krajevnega ljudskega odbora, temveč samo krajevno upravo. Pravčasno se niso brigali svojčas za volitve krajevnega ljudskega odbora. Volivci iz Formina so spoznali, da je boljše delati in svetiti s pomočjo električne energije kot pa z lastnimi fizičnimi silami. Radi bi imeli v vsaj električno napeljavo. Tudi volivci iz Male vasi in Muretine imajo težave. Zavedajo se, da so nekaterih napak sami krivi.

Zborovanje je bilo zaključeno ob najboljšem razpoloženju. Ves teden so se pogovarjali o kandidatu tov. Dušanu Kvedru, ki bo njihov poslanec v Zvezni skupščini in bodo zelo veseli, ko bo še večkrat prišel v Gorišnico.

Pred zborovanjem je kandidat tov. Dušan Kveder v spremstvu lokalnih funkcionarjev oblasti in OF obiskal udeležence predvolivnega taborenja v šoli v Gorišnici, ki so bili zelo veseli, da jih je obiskal visoki oficir iz generalnega štaba JA. Ao.

zaradi česar pride na večje kmete preveč obvez.

Glede nepravilnosti, ki se dogajajo, jih je kandidat tov. Dušan Kveder pozval, da pomagajo KLO odpraviti vse neurednosti v statistiki in evidenci. Dejal je, da se kmetje premalo poslužujejo pravic delovnega ljudstva v demokratični državi. Premalo sodelujejo pri odpravljanju napak.

Med volivci se je razvilo razpoloženje, da bi dolgo v noč diskutirali s kandidatom tov. Dušanom Kvedrom, ki pa se je moral od njih posloviti, ker so ga pričakovali tudi volivci iz Grajene

Predvolivna tekmovanja

V predvolivnem tekmovanju v Bosni in Hercegovini je bilo v rudnikih, v industrijskih podjetjih in v prometu sklenjeno do 1. marca nad 120.000 delovnih pogodb.

*

Tudi delavci rudnika Ilirska Bistrica spadajo med delovne kolektive, ki se z največjo vneto pripravljajo na volitve. Zboljšali so način dela v rudniku in tako dosegli dnevno preseganje plana za 8 do 9%.

Govor Maršala Tita v Splitu

(Nadaljevanje s 1. strani)

to fašizma in veliko število ljudi je imelo fašistično zavest, ker so bili tako vzgojeni. Ni torej dovolj imeli samo tovarne. Poleg njih je potrebno še nekaj drugega, to je pravilna vzgoja ljudstva, pravilna smer pri vzgojanju ljudstva. Mi smo likvidirali kapitalistično družbo ne le zato, da bi jo zgradili industrijo, kajti kapitalizem je bil pri nas nesposoben, da bi jo zgradil, temveč tudi zato, da bi prevzgojili naše ljudi, da bi razumeli, kaj pomeni socializem, da bi razumeli, da pomeni socializem popolnoma drugačen pogled na vse kar se dogaja v državi, da bi socialistično mislili, da bi se vsak državljan zavedal odgovornosti pred svojo skupnostjo, pred celoto. Ta zavest je potrebna.

In kak je mogoče to zavest ustvariti kako je ljudstvo mogoče prevzgojiti, dvigniti do socialistične zavesti? Razumljivo je, da tega ni mogoče doseči s kakimi prisilnimi ali administrativnimi ukrepi. Birokratizem, temveč vsakdanjim vztrajnim pojasnjevanjem tistega, kar hočemo, kar je ljudstvu potrebno in kar je njegova dolžnost. Ljudstvo je mogoče samo na ta način vzgajati. Motijo se torej vsi tisti ljudje, ki si prizadevajo v veliki vne- mi izvesti nekatere ukrepe prisilno. To ni pravilno, to ni delo v smeri vzgajanja, temveč odvračanja ljudi.

Ne bom tukaj omenjal, kako se dela v nekaterih državah, ki grade socializem, temveč kako nam ni treba delati.

Kaj pomeni recimo birokratizem v ne- ki državi? To je največja rak-rana za socialistično državo, če se v njej ustali. Birokratizem sploh ne upošteva razpoloženja ljudi, razpoloženja ljudstva. Ljudstvo je zanj brezbarvna masa. Birokratizem rešuje vse z dekreti, ne pogleda v življenje in dušo ljudstva, temveč vsiljuje tisto, kar misli, da je pravilno. Birokratizem je nezdravljiva s socialistično zakonitostjo. Njegov račun s stvarnostjo. Tudi najnaprednejše zakone in uredbe spreminja v mrtve, neuporabne akte in si prizadeva ubiti tudi zakone, kjer koli more. Birokratizem se ne uči od ljudstva, temveč misli, da je zato tukaj, da samo uči ljudstvo. Tisti pa, tovariši ki si domišljajo, da je sposoben stalno učiti ljudstvo in da se mu ni treba učiti od ljudstva, tisti ni nikak voditelj, najmanj po socialistični vodilji.

Ko govorim o birokratizmu, ne mislite, da ni ključ birokratizma tudi pri nas v Jugoslaviji. To je posledica in ostanek istega starega, kar je nekaj bilo. Ta birokratizem pa pomeni, če ne bi bili budni proti njemu, velikanske nevarnosti v vseh panogah delavnosti v naši državi. Kaj pomeni birokratizem v pisarni, če si n. pr. v kakem uradu dopisujejo iz ene sobe v drugo, če ljudje nimajo neposrednega stika, temveč si drug drugemu pošiljajo akte? Ljudje se tedaj spreminjajo v akte, zanje je akt svetinja in nič drugega. To je birokracija. Ta pa povzroči — tam, kjer se vgnezdí — da se oblast vedno bolj oddaljuje od ljudstva, da postaja neljudska, da se postavlja nad ljudstvo, izgublja s njim stik. Nato pa povzroči tisto, česar ne sme povzročiti in kar nima ničesar skupnega s socializmom. Tako pri nas ne more biti in tudi ne bo. Preganjal bom birokratizem, pa naj nas velja kar koli. Ne bomo dovolili, da bi se v našem zdravem državnem organizmu vgnezdil birokratizem. (Močno ploskanje in odobravanje).

Se neka stvar je, ki bi jo vam rad povedal. So ljudje — ni jih veliko število — ki si jemljejo za zgled recimo Sovjetsko zvezo in govorijo, da je sedaj diktatura proletariata ter si domišljajo, da ni treba kmetu polnsenjati, da ta — hočeš — ne — mora izpolniti, kar se mu odredi, ali pa bo šel v zapor. Ne, tovariši, diktatura proletariata ima svoje zgodovinsko mesto, ima svojo zgodovinsko vlogo v odnosu do uničenja razredov in razrednega sovražnika. Toda diktatura proletariata ne more biti sama sebi smoter, ne more biti uporabljena proti ljudstvu, proti samim delavcem, ne more iti proti prevzgoji ljudstva. Nujna je samo do tistega časa, dokler je potrebno, ko je razredni sovražnik i očan, da temu onemogoči zaviral revolucionarni razvoj, da razvije intenzivno delo za prevzgojo ljudi. Prevzgoja v odnosu na ljudstvo, na množico — ne diktatura! Tisti, ki drugače govorijo, se hočejo igrati diktature proletariata in čestokrat delajo to iz neke vne, da jih ne bi obrekovali ali kritizirali informbirokrati itd. Ne, mi ne hočemo po tej poti. Točno je, da je pri nas diktatura proletariata, toda do izraza mora prihajati samo toliko, kolikor gre za izkoreninjenje razrednega sovražnika, kolikor gre za tiste, ki so sovražniki socialistične graditve, ki so sovražniki socializma. Kajti tudi to še je zgodovinska vloga diktature proletariata. Kolikor pa gre za ljudstvo, za tiste, ki ljubijo našo državo, ki žele graditi socializem, ki delajo in greše, toda hočejo to popraviti, pa proti njim ni diktature proletariata. Do njih mora biti tovariški, vzgojni odnos vseh tistih, ki so na različnih položajih in so za to odgovorni. Tako in prav nič drugače po vsemu to stvar. (Soglasno odobravanje).

Nadalje imamo tudi tendenco tako imenovane budnosti, naravnost — pretrane budnosti. Razčlenil vam bom, kaj pomeni ta budnost. So ljudje, ki z izgovorom budnosti sumničijo vse in vsakogar in si prizadevajo ustvariti nezaupanje vseh proti vsem. Tega pri nas ne bomo dovolili. To naj dovoljujejo tisti, ki tako delajo izven naše

(Nadaljevanje na 3. strani)

Avstrijska vlada je zahtevala od ZDA, Velike Britanije in Francije, da bi zmanjšale svoje okupacijske sile v Avstriji. Nič podobnega avstrijska vlada ni zahtevala od sovjetske vlade.

Predsednik Truman je zahteval od Kongresa potrebna pooblastila za zaplenbo rudnikov in mobilizacijo rudarjev.

Okrog 10.000 delavcev železarne »Falk« je pred nekaj dnevi zavzelo tovarniške prostore blizu Milana, kjer je uprava tovarne odpustila gotovo število delavcev, ki pa niso hoteli zapustiti dela.

Zaradi vedno novih poskusov avstrijskih oblastnikov, da bi zatrli sleherni pouk v slovenskem jeziku na Koroškem, so bili koroški Slovenci pred kratkim prisiljeni, se s pismom obrniti na Svet ministrov zunanjih zadev v Londonu, v katerem opozarjajo na gonjo, ki jo vodijo koroški šovinisti proti ostanom slovenskega šolstva na Koroškem.

Naglo sodišče je v Madridu obsodilo 7 španskih rodoljubov na zaporne kazni do 12 let. Obsojenci so bili obtoženi, da so pomagali gverilcem v letu 1947.

V Italiji je stopilo v stavko 25.000 zdravnikov in uslužbencev državnega bolniškega fonda, ki zahtevajo povišanje plač.

Volivce iz Mariete Trnič in Prepolj najbolj zanimajo gospodarska vprašanja

Volivcem iz Mariete, Trnič in Prepolj je v nedeljo 5. t. m. govoril tovariš dr. Jože Potrč.

S prirodnim nakazovanjem gospodarskih problemov v naši državi se je kandidat tov. dr. Jože Potrč približal volivcem, kar jih je prisililo k pozornemu poslušanju, ki ni prenehalo ves čas njegovega, uro in pol dolgo trajajočega govora. Mnogi, doslej premalo ali pomanjkljivo razloženi problemi so jim postali po nekaj besedah jasni.

Tov. dr. Jože Potrč je volivcem nakazal pridobitve naše ljudske revolucije. V zanimivem razvijanju problemov je prešel na pojasnjevanje graditve gospodarstva ter na težave, ki se v zvezi s tem pojavljajo. Razumljiva jim je postala potreba graditve težke industrije, ki je predpogoj vsemu našemu napredku. Okrepljena je bila njihova pripravljenost na težave, ki so se pred nami in ki bodo bogato poplačane, ko bodo objekti, ki so v gradnji, začeli dajati svoje proizvode. S tem bo pa na drugi strani zagotovljena samostojnost naše države in razširjena demokratičnost upravljanja.

Volivci iz Grajene so diskutirali s kandidatom tov. Kvedrom pozno v noč

Delavci, združniki in kmetje so v nedeljo 5. marca t. l. v družbi svojih žen, sinov in hčera prišli v šolo v Grajeni na popoldnevno kulturno prosvetno prireditve, po tej pa so počakali na predvolivno zborovanje, ki se ga je udeležil kandidat tov. Dušan Kveder in namestnik tov. Kovačič Zlatko.

Mladi in odrasli so navdušeno pozdravili došlega kandidata in namestnika ter so pozorno poslušali kandidatovo razlago o graditvi socializma v Jugoslaviji in o uspehih ter težavah kakor tudi o napakah, ki jih delamo na škodo delovnih ljudi. Vse, kar jim je povedal, so priznali kot resnico, ki si jo sami želijo in se borijo za doseg socializma v naši državi.

V diskusiji so kritizirali razne napake glede odkupa poljskih pridelkov in živine ter glede vloženih prošelj za znižanje obvez, ki niso dolgo rešene. Pritožili so se tudi glede težav pri nakupu plemenske živine na Hrvaškem. Trdili so, da imajo težave z nabavo semenskega krompirja. Tov. Cač Franc iz Grajene je vprašal, kako bi dosegel za svojo družino državno preskrbo in prehrano kot najemnik, ki hodi osluževati kmetu stanovanje in 42 arov zemlje. Kmetje so trdili, da so dobili pokvarjeno semensko pšenico, ki ni vzklila.

Visto življenjskih problemov jim je razložil kandidat tov. Dušan Kveder in jih pozval, da pomagajo odpraviti vse težave in napake.

Pol enajst ponoči je bila ura, ko sta se kandidata in namestnika poslovila od volivcev iz Grajene, ki so jim obljubili, da bodo odšli polnočestveno na volišče, ker so veseli, da kandidirajo veliki sinovi naše socialistične domovine.

Predvolivna zborovanja v Markovcih, Središču in Ormožu je obiskal kandidat tov. Kveder

V ponedeljek, 6. marca t. l. popoldne je obiskal kandidat tov. Dušan Kveder predvolivna zborovanja v Markovcih, Središču in Ormožu. Povsod je bil prisrčno sprejet. Pozorno so ga poslušali, ko je govoril o domačem in mednarodnem položaju nove Jugoslavije. Govoril jim je med drugim tudi o vlogi kmetijstva pri graditvi socializma, o uspehih in težavah v preskrbi ter o sovražnih predvolivnih parolah.

V diskusiji so v Markovcih volivci prikazali svoje načrte glede postavitve broda, glede žage, ki bi jo nujno potrebovali ves okoliš, ker imajo v Ptuj na žago p. edaleč, poleg tega, da tam le s težavo pridejo na vrsto. Brod čez Dravo jim je nujno potreben, saj imajo večino travnikov na drugi strani Drave. V Središču se diskusiji razvila, med tem ko so bili volivci v Ormožu zelo živahni. S kandidatom tov. Dušanom Kvedrom so se zadržali v dvorani prosvetnega doma štiri ure. Zborovanje je

V počastitev spomina bolgarskega delavskega voditelja in zagovornika bratstva jugoslovanskih narodov je bilo mesto Caribrod (kjer živi bolgarska narodna manjšina) pred kratkim preimeno- vano v Dimitrograd.

V preteklem mesecu so v reški luči dogradili in izročili svojemu namenu žitni silos z zmogljivostjo 10.000 ton žita.

Državno posestvo Belje je razen plemenske živine oddalo v preteklem letu za potrebe delovnih ljudi 550 vagonov svinjskega in govejega mesa, 12 vago- nov masla in 2,2 milijona litrov mleka.

V istrskih premogovnikih je doslej sprejelo delovne obveze v čast volitev 2416 rudarjev. Na brigadnih sestankih so brigade sprejele 47 brigadnih obvez- nosti.

V delavcih zagrebškega tramvajskega podjetja so v letu 1948 začeli izdelovati tramvajske vozove. V istem letu so jih izdelali 9, lansko leto pa že 15.

Po osvoboditvi se je ob pomoči ljudske oblasti zelo razvilo čipkarstvo v Sloveniji. Lani je okrog 6000 čipkaric na področju Idrije, Poljanske doline in Selške doline izdelalo čipke v vrednosti okrog 30 milijonov din.

Tov. dr. Jožeta Potrča je v popolni meri uspelo prisotne tako zainteresirati za razne probleme našega gospodarskega življenja, da bodo še pozneje razmišljali o njih.

Zivahni diskusiji ni hotelo biti konca. Sagadina Jurija, kmeta iz Prepolj, je za- nimalo vprašanje umetnih gnojil, ne- realizirani kmetijski boni. Pomanjkanje čevljev je zanimalo kmeta Klasinc Tomaža iz Mariete, cepivo proti svinjskim boleznim pa Krapše Jožeta iz Prepolj. O predpisu obvezne oddaje je diskutir- al Greif Franc. Tajnik KLO Marieta pa je mnenja, da mora pri predpisovanju količin obvezne oddaje sodelovati celo- ten odbor, ne pa da to delo prepustijo njemu samemu. Še o mnogih stvareh je bilo govora v diskusiji, tov. dr. Jože Potrč je dal odgovor na vsako vprašanje.

Ob zaključku so se volivci zgrnili okrog svojega kandidata in živahen po- govor bi trajal lahko še dolgo. Tov. mi- nister se je od volivcev poslovil, onj pa so ga povabili, da naj še pride med nje. Ba.

žanje obvez, ki niso dolgo rešene. Pritožili so se tudi glede težav pri nakupu plemenske živine na Hrvaškem. Trdili so, da imajo težave z nabavo semenskega krompirja. Tov. Cač Franc iz Grajene je vprašal, kako bi dosegel za svojo družino državno preskrbo in prehrano kot najemnik, ki hodi osluževati kmetu stanovanje in 42 arov zemlje. Kmetje so trdili, da so dobili pokvarjeno semensko pšenico, ki ni vzklila.

Visto življenjskih problemov jim je razložil kandidat tov. Dušan Kveder in jih pozval, da pomagajo odpraviti vse težave in napake.

Pol enajst ponoči je bila ura, ko sta se kandidata in namestnika poslovila od volivcev iz Grajene, ki so jim obljubili, da bodo odšli polnočestveno na volišče, ker so veseli, da kandidirajo veliki sinovi naše socialistične domovine.

trajalo do polnoči. Diskutiralo je več volivcev. Priznali so dosežene uspehe, kritizirali pa so razne napake in pomanjkljivosti, ki jih doslej večkrat niso mogli sami odpraviti, ker se njihovi predlogi večkrat niso upoštevali. Od- praviti pa napak niso mogli niti po- edinci, kar niso imeli opore pri množici. Kandidat tov. Kveder je poslušal vse pozornost vsakemu vprašanju, si bele- žil primere ter dajal pojasnila.

Zborovanje so končali. Nad 900 voliv- cev v Markovcih, Središču in Ormožu je odšlo na svoje domove ponovno raz- mišljajoč o vsem, o čemer so razprava- li s kandidatom. Priznali so, da je zborovanje s tako živahno diskusijo mogoče res samo v socialistični državi. V domovini svobodnih in neodvisnih ljudi. V nedeljo, 26. marca pa bodo v volivnih krogih potrjeni, kar misli- jo. Volimo poslance za Titovo Jugosla- vijo, priznavamo politiko vlade FLRJ in gradimo socializem!

Februarske seje KLO so v ptujskem okraju marsikje zajele važna gospodarska vprašanja

Mnogi krajevni ljudski odbori so imeli tekom meseca februarja redne seje. Večina sej je potekala ob razpravi o obvezah reje in oddaje živine ter poljskih pridelkov. Ponekod so razpravljali o naj- bližjih nalogah. Sprejeti sklepi za po- samezne kraje ne predstavljajo večjih družbeno gospodarskih sprememb, niti ne kažejo lastne perspektive za gospo- darski razvoj na področjih KLO in na povezavo s petletnim planom okraja, re- publike in države. Na nobeni seji se od- bor ni ukvarjal z vprašanjem o tistih go- spodarsko šibkih družinah v svoji okoli- ci, ki se še niso odločile za sodelovanje v krajevnih združenjih, niti z vključitvijo za delo sposobnih ljudi v industriji na- še države. Vse to potrjujejo sledeči pri- meri:

KLO Tržec-Jurovci se briga za zdravje svojih ljudi

Zadnja seja KLO, 11. febr. t. l., v na- vzočnosti 9 odbornikov, predsednika in sekretarja OF ljudskega tožila ter 4 članov ljudske inspekcije je bila po- svečena predvsem vprašanju borbe proti pojava veneričnih bolezni. Po raznih predlogih je bil končno sprejet sklep, da bo vse podvzeto, da bodo ogroženi zdravniški pregledani in vključeni v zdravljenje.

Določili so tudi višino osebnih prejem- kov za predsednika, tajnika in finanč- nega poverjenika.

Odborniki KLO Kicar se še niso lotili dela

V začetku februarja izvršena seja je bila dokaz nezavednosti nekaterih izvo- ljenih funkcionarjev namesto da bi cenili večično ljudske oblasti in pomagali iz- vrševati njene naloge, za kar jih je tudi ljudstvo postavilo. Nekateri odborniki se sploh ne udeležujejo sej. Plan ob- veznosti oddaje koruze bi moral po- šteno in pravično razdeliti odbornik Ste- bilih Alojz, česar pa ni izvršil. Namesto njega so morali to nalogo izvršiti ostali odborniki. Odbornik Gumza Janez se je udeležil le druge seje, ostali se ni ude- ležili niti ni opravičil izostanka. Čeprav je bil obveščen. Odbornica Braček Ana je med zastalojalcimi odborniki, kakor da bi ne bilo pošteno in pravično delo danes v ospredju. Stebilih Alojz se seje ni udeležil, četudi je bil obveščen. Enako Kocjančič Anton.

Nujno je, da se bo celotni odbor končno zavedel velike in častne vloge današ- nih in bodočih odborov KLO.

KLO Naraplje je rešil več vprašanj

Na seji KLO, 19. febr. t. l., so odbor- niki razpravljali o vprašanju, kateri od- bornik bo prevzel tajniške posle, kako bodo opravičili pogine zakolne živine, kako bodo odkupili zaostanke iz janua- rja in februarja t. l., o ustanovitvi pro- svetnega in socialno zdravstvenega sveta, o popravilu pisarne KLO, o postavitvi ograje okrog šole, o popravilu šol. vodnjaka, o obnovi domov Mohorko Ivana iz Siteža ter Tomažin Antona pri Bol- fenu.

Vprašanje tajnika je ostalo odprto. Glede ostalih vprašanj so se zadolžili: Salamon Jurij iz Narapeli, Fišer Veri- ka iz Siteža in Haložan Maks iz Planj- skega so imenovani v komisijo, ki bo ugotavljala slučaje in vzroke pogina živine ter sestavila tozadevni zapisnik. Za odkup živine 22. februarja so razde- lili obveščevalno nalogo po volivnih eno- tah. Tov. Benedikt Avgust je prevzel nalogo ustanovitve prosvetnega sveta, Tov. Celan Franc pa nalogo ustanovitve zdravstvenega sveta. Poročevalec za kom. zadeve tov. Sakešek Rudolf je dobil nalogo izdelave proračuna potrebnega materiala za popravilo pisarne KLO in izvršitev ostalih nujnih del.

Po končani seji se je celotni odbor udeležil predvolivnega sestanka.

Odborniki iz Skorišniaka niso za premostitev sedeža KLO

Nedeljska seja, 19. februarja t. l., je bila hitro končana zaradi različnega mnenja odbornikov glede predloga OLO, da bi bil sedež KLO premeščen iz Sko- rišniaka v Gradišče.

Odborniki iz Skorišniaka so s tem predlogom niso strinjali. Ker ni prišlo do sporazuma v tem vprašanju, se drugih vprašanj niso lotili.

V Doleni je bil slab pridelek sadjevca

Izvršni odbor je 14. februarja na seji po daljši diskusiji o prodaji žganja in sadjevca formuliral ugotovitve, da za- raditve lanskoletne toče v vinogradih in sadovnjakih vinogradniki niso pridelali viška sadjevca in žganja. V kolikor so imeli na razpolago sadje, so ga prodali in ga niso predelali v sadjevec. Za ko- ličino 1850 litrov sadjevca sklepajo, da jo bo mogoče odkupiti in je KLO prevzel organizacijo prevzema.

Zedinili so se tudi pri ugotovitvi, da 4ha čistega nasada sončnic ne bo mo- goče realizirati, ker znaša vmesni nasad 1 ha. Sirkna se sejejo kot vmesni nasad niti za lastne potrebe zaradi sence na druge kulture. Zavzeli so tudi stališče, da ni mogoče zaradi terenjskih prilik po- večati orne zemlje.

KLO Starše se ne strinja s povišanjem plana odkupa živine

Na prvi seji izvršnega odbora, 12. fe- bruarja, so razpravljali o volitvah v Zvezno skupščino FLRJ, o planu odkupa živine, o obnovi ograje pokopališča, o inventarju KLO, o graditvi gasilkega doma v Zlatolčju, o ureditvi matičnega urada v prostorih KLO ter o stanovanj- ski komisiji.

Pri razpravljanju o planu odkupa ži- vine so se zedinili za ugotovitev, da se s planom IO ne strinjajo ter smatirajo, da je bil prvotni plan pravilno razbit in potrjen od OLO Ptuj. Poznejša komisija je plan razdelila in zvišala, tako, da je višek pri goveji živini po planu 10.000 kilogramov in pri svinjah za 20 komado- v. Vse organizacije so ugovarjale tej komisiji in so bili proti zvišanju. Nč ni pomagalo. Komisija je napravila po svoje. Izvršni odbor se čuti omalovaže- van.

Sklenili so, da bo celokupni odbor s pomočjo prostovoljnega dela pomagal pri obnovi ograje pokopališča. Za to bi po- trebovali okrog 2000 kg cimenta, za kar se priporočajo oblasti. To smatrajo za nujno, da ne bi imeli ljudje, ki mimo po- tujejo, slabega vtisa (Vprašamo se po vtisu, ki ga imajo mimoidoči potniki ob pogledu na začetni zadržni dom in ne- naseljene stanovanjske prostore zgradbe za traktorsko postajo. — Op. ur.)

Novi KLO se je resno lotil vprašanja peči, lopat, žag, sekir, stolov in drugih predmetov, ki so last KLO, nabajajo pa se pri raznih posestnikih, ki teh pred- metov niso plačali. KLO je imel razne stroje. Tudi ti ležijo pri posameznih po- sestnikih sedaj deloma pokvarjeni in ne- rabni. Vse to mora priti nazaj v upravo in nadzorstvo KLO. Prejšnji odbor se za to obdeljudo imovino ni brigal.

Pri graditvi gasilkega doma v Zlato- lčju bo izvršni odbor pomagal pri na- bavi gasilkega orodja, obleke in drugih potrebščin.

V zvezi s vprašanjem prostorov za matični urad so reševali vprašanje po- novne spremembe stanovanjskega pro- stora v uradni prostor.

V stanovanjsko komisijo so imenovali Ekart Jakoba, Kacijan Franca in Stam- berger Franca.

KLO Cirkulane ustanav- lja krajevno mizarsko delavnico

Vrsto vprašanj je rešil KLO v prvi po- lovič februarja t. l. Mizarska delavnica drva za šolo, obvezna oddaja in nedelj- ske seje so bile osrednja vprašanja te seje.

Sklenili so, da bo mizarska delavnica v Primožčevem lokalu v Cirkulanih. Delavnico bo vodil mojster Znidarč Ivan, poleg njega pa bosta zaposlena še pomožni delavec, po potrebi pa še več delavcev.

Odbor je soglasno ugotovil, da ni možnosti za oddajo koruze, fižola, repe, korenja, pese, slame itd., ker smatrajo, da pridelek komaj zadošča za lastne po- trebe.

Sklenili so, da se bodo seje vršile ob nedeljah zaradi slabe udeležbe ob dele- vnikih. Sprejeli so tudi predlog, da bodo vložili pritožbo pri Uradu za prošnje in pritožbe pri vladi LRS zaradi prevelike obveze oddaje goveje živine in prašev- za leto 1950.

V KLO Gradišča ne redijo svinj za prodajo

Na prvi seji v februarja t. l. je izvršni odbor razpravljali o planu obvezne od- daje goveje živine in svinj ter sklenil, da se izvrši razrez plana goveje živine, dočim to pri planu praševč ni mogoče. Nepotrjen plan se je vrnil v OLO Ptuj. Pred tem problemom se čuti KLO brez moči, ker je v Gradišču večji del po- sestnikov mali vinogradniki, ki se ne pečajo z rejo svinj za prodajo. Zraven tega je zaradi pomanjkanja cepiva po- gnitlo več svinj.

MLO Ptuj je posvetil veliko pozornost socialnemu skrbstvu

Člani IO MLO Ptuj so na 5. redni seji 22. februarja t. l. rešili vrsto problemov v okviru letošnjega proračuna, ki znaša 2.995.850 din. Od tega odpade na social- no skrbstvo 635.850 din, za prosveto 410.000 din, za osebne in stvarne izdatke uslužbencev ter voljenih članov polit. uprave MLO pa 1.300.000 din. Za vse ostale potrebe odpade le 600.000 din. Potrebe so seveda mnogo večje. Za delje- jase je potrebno nad milijon dinarjev, za mestno gledališče najmanj 700.000 din in več sto tisoč dinarjev za druge po- trebe.

Sprejeti sklepi zajemajo vrsto rešenih problemov. Med njimi je sklep o skrbt za »Mladiko«, o pregledu stanja omar- ure mestne žage, o bilancni mesnih podjetij, o priznanju, oziroma odklo- nitvi plačila nadur nagrad in dodatkov uslužbencev, mestne okrepčevalnice, mestnega skladišča piva in mineralne vode in mestne uprave ter vrsto sklepov, ki se nanašajo na personalna vprašanja.

Poverjenik za kulturo in prosveto to- variš Kranjčič Ivo je prevzel nalogo, da bo stopil v stik z ministrom za zna- nost in kulturo tov. dr. Jožetom Po-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Govor Maršala Tita v Splitu

(Nadaljevanje s 2. strani)

države, ni pa ne bomo dovolili sejanja nezaupanja proti vsakomur.

Kaj pomeni budnost? Ta nima ničesar skupnega z nezaupanjem in sumničanjem. Budnost je ena stvar, sumničanje pa druga. Budnost ima vzgojni pomen v socialistični družbi. Budnost pomeni — gledati okrog sebe, motriti vse, videti vse in tam, kjer se vidi napaka, pomagati ljudem, da jo popravijo. Budnost pomeni — biti buden proti razsipaštvu v državi, razsipanju z ljudsko imovino. Biti buden pomeni — videti nepravilen odnos do delavca v podjetju in si prizadevati, da se to popravi. Budnost pomeni — biti buden proti tistem v ljudski oblasti, ki nepravilno ravna z ljudstvom, in si prizadevati, da se to nepravilno ravnanje popravi. Budnost pomeni tudi — paziti, da se sovražnik ne vgnezdí v naši ustanovi ali podjetju in da tam sabotira.

To je smisel budnosti. Kaj pa je sumničanje? Za sumničanje pri nas ni mesta. Če si buden, če je budnost razširjena vso v množico, če bo vsak državljan, vsak delavec, vsak državni uslužbenec, sploh vsak naš delovni človek buden, tedaj bomo videli stvarnost, tedaj bo tisti, ki je kriv, poklican na odgovornost pred oblastjo — ne bo pa primerov, da bi drug drugega sumničili, ne vedoči, če je ta kaj storil ali ne. S sumničanjem se človek moralno ubija, na ta način se uničuje na tisoče ljudi. Ljudje izgubljajo voljo do življenja in kaj še do dela. S takim načinom dela nimamo ničesar skupnega, ni v značaju naših ljudi in zato ga naj uporabljajo tam, kjer je tudi da. nes v uporabi in kjer je že leta v uporabi, tam, kjer je rodil nezaupanje vsakega proti vsakomur. Tega se moramo varovati, moramo paziti na naše tovarne, na naša podjetja in na vse ljudske imetje, toda ne smemo upoštevati nedolžnih ljudi, ker so ljudje za našo državo, za našo socialistično državo največji kapital, ki ga imamo.

Ko bomo imeli dobre in zavedne ljudi, tedaj ne bo moglo biti ničesar, česar ne bi mogli izpolniti in uresničiti. To je glavno v zvezi z budnostjo, kajti ljudje so temelj za uspešen razvoj in zgraditev socializma. (Močno vzklikanje Partiji in tov. Titu.)

Tovariši in tovarišice! Govoril sem o teh stvareh, o birokraciji, o budnosti in njenem značaju zato, ker so pri nas že takli negativni pojavi, zato, ker se je začelo pri nas tu in tam kazati, da imajo posamezniki recimo za zgled Sovjetsko zvezo. Ne bo nam v vsem zgled Sovjetska zveza. Zgled naj nam bo v tistem, kar je bilo pozitivno, tistega pa, kar je negativno, ne bomo pri nas prakticirali. To naj prakticirajo še nadalje sami. Tudi v tem je bistvo našega napredka, našega razvoja.

Tovariši in tovarišice! Bilo bi prav, da povem danes tukaj, ker sem v Dal. maciji in govorim v Splitu, pred kmeti, delavci in državljanji, nekaj tudi o naši graditvi.

Ko danes prirejamo predvolilna zborovanja, ne morejo iti naši poslanski kandidati kot nekdanj demagoški v svoj volilni okraj in objubljati to in ono — tudi tisto, česar ne morejo izpolniti, kajti pri nas nima noben poslanec pravice, da bi v svojem okraju objubil več, kot država more dati, več, kot je mogoče ustvariti. Mi se ne pečemo z demago. gijo. Toda, če danes tukaj rečem, da naša oblast skrbi za vse naše kraje, zlasti za ostale, ni to nikakoli demagoško, temveč resnica, kajti naša tendenca je, da ne dvignemo samo zaostali republik v celoti in jih približamo tistim, ki so razvitejši, temveč, da tudi posamezne kraje v republikah dvignemo, da postanejo razvitejši in naprednejši, da jim ustvarimo možnosti za boljše in srečnejše življenje. Ko je govora o tem, vam hočem reči, da bomo, ne glede na to, da smo v materialnem pogledu — v teknu tih nadčloveških naporov za izpolnitev petletnega plana — v težavah, izpolnjevali in izpolnili svoj namen, da ustvarimo dalmatinskemu prebivalstvu življenje, ki bo vredno takih ljudi, kakršni so naši Dalmatinci.

Tu imamo prekrasno obalo, morje, bogato rib. Toda nimamo še sredstev, da bi izkoristili ta bogastva našega morja. Nimamo še dovolj ladij. Toda zgradili bomo ladje, zgradili jih bomo v bližnji bodočnosti. Začeli bomo s tem, ker je to koristno ne le za Dalmacijo, temveč za prehrano našega prebivalstva v vsej Jugoslaviji. Ne morem vam reči, da bomo zgradili dovolj ladij v tem letu ali prihodnjem. Toda v dveh, treh letih bo mo ustvarili dovolj sredstev, da se bo lahko naše ljudstvo v Dalmaciji, ki je v glavnem usmerjeno na morje, v gospodarskem pogledu dvignilo ter doseglo druge kraje naše države.

Razen tega je Dalmacija zelo primeren teren za razvoj našega vinogradništva. Moram reči, da smo v Dalmaciji precej zanemarili in zapustili gojitve vinske trte, tega bogatega vira za povečanje narodnega dohodka. Na tem krasnem soncu uspeva tudi dobro vino, toda niti Dalmatinci za sedaj nimajo dovolj. V tem pogledu imamo kritiko, tako upravičeno kakor tudi neupravičeno. In za kaj doslej nismo dovolj storili v tem pogledu? Zelo dobro veste, da smo morali v prvih letih večje težave imeti na graditvi podjetij težke industrije. Težje je tudi še sedaj na tem. Naša sredstva so seveda zelo pomanjkljiva in nismo jih mogli razdeliti na vse kraje, da bi povsod storili vse, kar je potrebno. Toda niti hip nismo pozabili, kaj vse moramo storiti tukaj. Mislim, da bo velike koristi za vso našo državo, če se bo dalmatinsko ljudstvo čimbolj posvetilo gojitve vinske trte. Naloga države pa je, da ustvari za to možnosti in sredstva. Tovariši in tovarišice, objubljam vam,

Februarske seje KLO v ptujskem okraju

(Nadaljevanje s 2. strani)

trčem zaradi gledališča, za katerega ni proračunske možnosti. Ing. tov. Urbančiču je bila poverjena naloga, da izdelata kočen proračun za dela, ki so potrebna v jasilih, da se na podlagi tega še izposluje potreben kredit.

Navzoči odborniki so iznesli kritiko, da se od vabljenih delegatov za okrajno skupščino nihče ni udeležil seje.

Na področju KLO Brezovci bodo gradili

Na prvi seji izvršnega odbora v februarju t. l. je bila odobrena graditev štiri metre dolgega in tri metre širokega novega mostu in vodnjaka v Preradu, ki bo globok okrog 13 m. Za popravilo ceste od vasi Strejaj v Tivolci bodo porabili okrog 500 kub. metrov gramoza, za glavno cesto skozi Brezovci in Tivolci pa 200 kub. metrov gramoza, zraven manjšega števila prostornih ceví.

Istočasno je ugodil prošnjam nekaterih socialno šibkih poedincev za podpore v višini 300—600 din mesečno. Šeserko Jožetu in njegovim otrokom je bila priznana pravica prejemanja žilskih nakaznic. Podpora je bila priznana Jurgec Stefanu in Amaliji, Voglar Mariji, Janžekovič Mariji, Cvetko Jožetu po 600 din, Golob Jožetu in Pivec Mariji pa 300 din. Otrokom Plohl Franca so bile namesto podpore priznane žilvske nakaznice. Majcen Mariji so bile podpore ukinjene, ker odbor smatra, da je še sposobna za oskrbovanje otroka.

KLO Markovci ima težave v zvezi z živinorejo

KLO Markovci je imel v prvi polovici februarja t. l. 3. redno sejo. Na tej seji so razpravljali o predpisu obvezne reje živine, o pritožbah zoper zahteve obvezne oddaje živine, o prodaji žganja, o preimovanju pošte Sv. Marko v pošto Markovci, o prevzemu »Mladinskega doma« v upravo KLO, o manjkajočih žlebnikih na zadružnem domu, o pripravah na občni zbor KZ Markovci ter o prošnjah za podpore.

Med razpravo o predpisu obvezne reje živine so odborniki kritizirali, da bi bilo treba rediti 47 plemenitih krav več kot lani, brez ozira na to, da ležijo travniki na drugi strani Drave, na katerih ne zraste mnogo krme, ker je prodnat teren (naplavine Drave), ki ga zaradi oddaljenosti ni mogoče gojiti. Tako ni redek primer ob slabih letinah, da morajo gospodarji spomladaj živino rediti s koruznico in slamo, pri čemer živina tako oslabi, da ne more sama niti vstajati.

Pri reševanju pritožb proti predpisu obvezne oddaje živine, ki jih je vložila večina kmetov, je bil stavljen predlog, da bi bile dane te pritožbe v reševanje kmetovalcem med katere spadajo skoraj vsi odborniki. Nekateri obvezniki imajo večji predpis oddaje, kakor teje praviščev.

Glede prodaje žganja je bilo iznesenih več utemeljitev, da žganja ni mogoče dobiti za odkup.

Pri predlogu pošte Ptuj v preimovanju pošte Sv. Marko v pošto Markovci so imeli odborniki pomisleke, ker smatrajo, da se bo potem še bolj pogosto dogajalo, da bo prihajala pošta iz Markovci v Prekmurju na to pošto in obratno. Zraven tega se opirajo tudi na etališče, da pomeni pošta Sv. Marko za ves okoliš, sicer bo ljudstvo smatralo, da je pošta Markovci samo za Markovce.

Na novozgrajenem zadružnem domu manjka okrog 500 žlebnikov, zaradi česar

Tudi v ptujskem okraju tekmujejo kmečke delovne zadrug

Kmečke delovne zadrug v ptujskem okraju so sledile vzgledu mnogih zadrug v Sloveniji ter si napovedale medsebojno socialistično tekmovalstvo. Pred tekmovalstvom bodo posebne komisije ocenile proizvodne možnosti posamezne zadrug. Tekmovalce bodo zadrug med seboj, v okviru zadrug pa brigade, skupine in poedinci.

Doslej so v ptujskem okraju napovedale sledeče zadrug tekmovalstvo: Dravinjski vrh zadrugi Gorca-Dežno, Sobetinci — Prvencem, Desenci — Placarji, Trnovska vasa — Desterniku, Gorishnica — Moškanjcem, Cvetkovci — Osluševcem, Litmerki — Grajenci in Trniče — Sobetincem. Predvideva se, da bodo tudi zadrugniki v Središču na svojem občnem zboru, ki bo v kratkem, napovedali tekmovalstvo eni izmed kmečkih delovnih zadrug v okraju. Sadjarsko delovna zadruga »Osejnik« bo tekmovala, ker podobne zadrug v našem okraju ni, z eno kmečko delovno zadrugo v vse-državnem merilu.

Zadrug bodo tekmoval v povečanju hektarskega pridelka, pospeševanju živinoreje, avsanju raznih panog proizvodnje, našo trgovsko mornarico pa tudi vojno — če hočejo vedeti tisti, ki jih to zanima. (Dolgotrajno vzklikanje Partije in Titu.) Zato pa moramo ustvariti možnosti. Moramo najprej zgraditi ladje, delnice, jih modernizirati, opremiti z najmodernejšo tehniko, nato pa se bomo lotili graditve ladij. Z eno besedo, Dalmacija ne bo zapostavljena, kar zad industrializacijo, v odnosu do drugih naših pokrajin. Ljudstvo naše Dalmacije, ki ima najkrasnejše obalo, ki sem jo videl, ljudstvo, ki tu živi stoletja, ne sme biti nič manj zadovoljno kot ljudstvo v notranjosti naše države, njegov življenjski standard pa ne sme biti manjši kot vseh drugih. Gre samo za to, da ustvarimo potrebna sredstva. K' bomo dohili ta sredstva? Od nas samih, od delovne storilnosti naših delavcev. Kdo je ustvaril naše nove tovarne? Stojte in velikansko tehniko, ki so prišli v našo državo, so ustvarile žuljave roke naših delavcev in naših kmetov. Rav tako bo tudi v prihodnje.

Če dobimo tujini kak kredit ali majhno posojilo, je to samo pomožno sredstvo, ki povzroča, da ne natezamo in s. gonimo preveč naših ljudi. To nam samo olajšuje delo. To nam lahko samo malo skrajša razdobje graditve nekaterih tovarn in — nič več. Ta sredstvo torej izvirajo iz naših rudnikov, naših tovarn, naših polj. To je tisto, s

sar nateka ostreje in zidovje. Sklenili so, da bodo na sledečo sejo povabili člana uprave za gradnjo zadružnih domov pri OLO Ptuj zaradi skupne rešitve vprašanja o odpravi teh nedostatkov in zaradi dograditve vsaj nekaj sob, ki jih najnuj potrebujejo.

Kritizirali so stanje v KZ Markovci. Stari odbor se za njo ne briga, razen predsednika in tajnika. Zaradi tega obstoja najnuj čim boljše agitacije za čim prejšnjo izvedbo občnega zbora.

Končno so rešili nekaj prošnje za podporo socialno ogroženim osebam.

V KLO Desternik bodo popravili mostove

V začetku februarja t. l. je rešil KLO Desternik več tekočih vprašanj, kot na primer glede popravila mosta čez »Princigino« v Dolcu in mosta čez »Strmece« v Svetinici, cisterne v Desterniku. Glede nagrade grobarju so določili nagrado za vsak grob in odškodnino za grobo zemljišče. Določili so ljudske tožilce. Dobavo gramoza so prepustili Zlatiču Stefanu. Popis živine so uredili po volilnih enotah. O planu obvezne reje živine so razpravljali na množičnem sestanku. Irgl Antoniji iz Desternika so določili 400 din mesečne podpore.

Sklenili so med drugim, da se določi plača grobarju za kopanje grobov: viničarjem in posestnikom do 3 ha zemlje 200 din, kmetom nad 3 ha 250 din. Za kupljeni prostor za grob je KLO določil ceno 500 din na starem pokopališču in 250 din na novem pokopališču. Stavljen je bil predlog, da bi potom prostovoljnega dela uredili pokopališče tekom 6 mesecev.

Za ljudske tožilce so določili: za Desternik Železnik Tomaž in Grobovšek Mihael, za Vintarovec pa Sok Janez.

Za material, okrog 10 vreč cementa, bodo prosili okrajno plansko komisijo.

V KLO Pacinje semenski krompir so v skrbeh za

V nazočnosti 10 članov so na seji 16. februarja t. l. razpravljali o zvišanju plana o reji in oddaji živine. Kritizirali so, zakaj je bil plan povišan. Pojasnjeno jim je bilo, da je plan zvišan po nalogu Poverjenstva za državne nabave pri OLO Ptuj. Referent za kmetijstvo je sprožil vprašanje semenskega krompirja. Prikazal je, da gospodarstva nimajo semenskega krompirja, da je sorta belega krompirja slaba in uničena po poljskih miših. Sklenili so, da se bodo brigali za nabavo semenskega krompirja na mero-dajnem mestu.

Rešili so še nekaj manjših vprašanj.

Večin ljudstva s področja poedinih KLO ti sklepi ne bi bili znani, če o njih ne bi pisali v časopisih. Ponekod so krajevni ljudski odbori navajeni, da spotočijo te sklepe okrajnemu ljudskemu odboru v Ptuj in čakajo, da jih OLO potrdi ali zavrne, ter s tem jemljejo ljudstvu možnost takojšnjega odpravljanja nepravil in težav, na drugi strani pa izgubljajo čas. Največkrat ostanejo sklepi le na papirju. Teka praksa ne služi graditvi socializma, temveč edino birokratizmu, ki je ljudstvu prav tako odvraten kot napeke, ki nastajajo zaradi takega odnosa do iniciative delovnega ljudstva. Mnogi KLO so že opustili tako prakso in se lotili reševanja resnih nalog.

Rešili so še nekaj manjših vprašanj. L. F.

15. april - dan železničarjev Jugoslavije

15. april je praznik vseh železničarjev Jugoslavije. To je spominski dan na pričetek velike stavke železničarjev, ki so se borili proti izkoriščevalcem za osnovne človeške pravice. Na dan 15. aprila 1920. leta je pri demonstraciji na Zaloški cesti v Ljubljani padlo 14 žrtv, od teh 9 železničarjev, pod strel razbesnele vladajoče kilke, ki je hotela ta pokret zadušiti.

30. obletnico bodo železničarji letos prvič proslavili. Po vseh večjih centrih naše domovine — tako tudi v Ptuj — bodo železničarji proslavljali ta dan kot svoj vsakoletni praznik.

Tujski železničarji bodo s sodelovanjem železničarjev svoje proge na predvečer, to je 14. aprila t. l. priredili akademijo v sindikalni dvorani železničarjev, na sam praznik, 15. aprila pa bo povorka po mestu in svečano zborovanje na Kvedrovem trgu.

Ot predpripravo praznika so železničarji sprejeli obveze, da bodo lično ur. zgradbe, njihovo okolico in prevozna sredstva ter tako pripomogli k udobnejšemu potovanju.

K sodelovanju so povabljene vse masovne organizacije. Najboljšim sodelavcem — železničarjem bo Direkcija železnice Ljubljana kot priznanje dala 35 vozovnic za potniški ali brzi vlak za poljubno relacijo.

Pozivamo vse organizacije za čim tešje sodelovanje, da bo ta praznik železničarjev čimbolj svečano proslavljen.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

P.

Govor Maršala Tita v Splitu

(Nadaljevanje s tretje strani)

ki se je meni osebno zahvalila za junaštvo naših borcev v Španiji po porazu španske republike po zmagi Franca. V Španiji je padlo nad 600 najboljših sinov naše države. Tedaj mi je rekel: »O mrtvih ni treba govoriti. Sami veste, da so to heroji, ti živeci pa so krasni ljudje in špansko ljudstvo ne bo nikdar pozabilo njihove pomoči.« Sedaj je napisala članek, v katerem pravi, da šele sedaj vidi, da so bili tedaj v Španiji samo voljni in gestapovci. Ta žena je popljuvala svoj lastni obraz. Hotela je popljuvati nas, toda nas ne more popljuvati. (So glasno in močno odobravanje.) Čistost naših narodov, čistost naših borcev se ne more popljuvati. Tega ne more nihče in niti ne Dolores Ibarruri. (Dolgotrajno vzklikanje Partiji in Titu.) O tem nisem mislil govoriti, toda sedaj vam moram reči, da sem prejel ne le po porazu v Španiji, temveč tudi nedavno, pred dvema letoma in pol, pred pismi CK VKP(b) od Dolores Ibarruri pismo, v katerem se najpriskrbeje zahvaljuje za prisrčno in velikodušno gostoljubnost, ki sta jo izkazala naša oblast in naša Partija španskim borcem, ki so šli iz Sovjetske zveze v Francijo. Z najlepšimi besedami je izrazila svojo hvaležnost in poudarila velikodušnost jugoslovanskih narodov, jugoslovanskih borcev in našega vodstva ter naše Partije in prvi vrsti. Mi smo do pred kratkim dajali španski Partiji tudi gnotno pomoč. Toda vse to ni nič veljalo. Pridružila se je štumenu splošnemu informbirojskemu orkestru in zaigrala je na dupe o izdajstvu, vohunstvu in gestapovcih. Morda se bo našel še kdo. Naj se, naj se uvrste vsi v isto vrsto.

Vsem bomo rekli, da so podležji, da so klečepalci, da nimajo komunističnega programa povedati, kaj je resnica in kaj ni. Mi ga imamo (tako je, tako je, navdušeno odobravanje Partiji in Titu).

Tovariši in tovarišice! Mi imamo komunistični pogum, reči vsem njim skupaj s tistimi iz VKP(b), da nimajo prav. Imamo pogum reči, da lažejo in da lažejo tako, da je to nevedno komunist. Toda ne bodo nas omajali pa tudi prisilili nas ne bodo, da bi pred njimi poklekili. Krepko bomo držali nemade evano zastavo socializma, zastavo Marxa-Engelsa-Lenina in nobena sila nam ne bo tega preprečila. (Soglasno odobravanje ter vzklikanje Partiji in Titu).

Glejte, tovariši, na splošno sem vam omenil ta informbirojski orkester. Želim apelirati na vse vas, da nikoli ne izgubljate zaupanja vase in čeprav bi bilo še tako težko. Pred nami so še težke naloge. Toda veste, da se tolevamo vseh težav z veseljem, z vztrajnostjo. Nikoli, tudi tedaj, kadar je bilo najtežje, ali če bo najtežje, ne bomo izgubili prisotnosti duha in zaupanja v uresničitev tistega, kar smo si postavili za smoter, t. j. da zgradimo socializem, da se bo naša država lahko imenovala socialistična, da bodo naši državljani živeli človeka dostojno življenje, življenje državljana socialistične države. To naj bo stalno pred vami in aobte težave, na katere bi našli na svoji poti, vas ne bodo ovirale. Glejte samo naprej, na tisti čas, ko bo v naši državi dihala lepše socialistično življenje.

Verjetno slišite z vseh strani različno pribojevanje po radiu o tem, kako se gibljemo sem in tja. Sedaj že pripovedujejo nekateri na zahodu, da se nekaj dogovarjamo z Moskvo, vsekakor zaradi tega, ker sem v Ulici malo udaril po vseh, ki nas obkrožujejo. Prav tak je razumljivo, da je to maneuver. Kdo je razliral to gesto, ne vem. Toda, če se bi kdoli razgovarjal, potem mora biti prvi tisti, ki je tudi začel prepri. Mi nismo z nikomer izvažali prepri. Z vsakomur hočemo živeti v miru. Če ima kdo zahteve razgovore — na to ne smemo, temveč tako mislim — če mora do začeti razgovore o tem, to prav gotovo nismo mi. Mi smo že tako olateni, toliko obkrožani, da se mora tisti, ki je to storil, najprej opravičiti, nekar se šele lahko z nami razgovarja. Tako je s stvarjo. (Dolgotrajno ploskanje in odobravanje).

Tovariši in tovarišice, to je tisto, kar sem hotel povedati glede na različne glasove. Vedno mi merodajno tisto, kar pišejo različni časopisi, kajti tuji časopisi — šestkrat tako lažejo, da je to nerazumljivo. V tem je treba vedno gledati neki maneuver, neki smoter, ki se hoče s tem doseči. Nas ne zanima to, ka oni hočejo, temveč tisto, kar hočemo mi storiti.

Mi pa vemo, kaj hočemo. Hočemo zgraditi socializem, ne glede na vse, kar pripovedujejo na zahodu in vzhodu. Hočemo izpolniti naše naloge in zgraditi socializem v naši državi. Zaujajite v svoje sile, tovariši, zaujajajte predvsem v svoje lastne sile. (Ploskanje in odobravanje).

Tovariši in tovarišice! Če pravim — zaujajajte v svoje lastne sile, pravim zaradi tega, ker zares ni časa, da bi se uspravili in mislili, da nam bo kdo od zunaj kaj z lahkoto dal. Samo tisto, kar s mi storimo, samo to je sigurno in — nič drugega. S tem geslom, z vero v lastne sile se lotite vsi kot eden dela za zgraditev socializma, za izpolnitev netletnega plana. Naj bo to geslo, ko bomo šli na volitve, naj si naši ljudje izvolijo predstavnik, o katerih bodo prepričani, da bodo vredni in da bodo vzdržali tam, kjer je težko, da bodo zavestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

Naj živi naša nova socialistična Jugoslavija, ki pogumno koraka k boljši bodočnosti naših narodov. (Dolgotrajno vzklikanje novi Jugoslaviji, Partiji in Titu)

Tehniko ljudstvu

Novo kadre tehniko

V Ptuj je ustanovljen Aero-klub. V Ptuj se je vršil dne 3. marca t. l. ustanovni občni zbor Aerokluba. Zbora se je udeležilo lepo število ljudi, ki se zanimajo za letalsko tehniko. O bodočem delu novega društva je govoril tov. Viher Ljubo. Delo bo obseženo v sledečem: Izloali bodo 8 jadralcev, 10 A-modelarjev, 10 B-modelarjev in 1 motornega pilota, ki pa bo poslan v šolo. Klub predvideva, da bo v doglednem času dobil motorno letalo in se v zvezi s tem pojavlja naloga graditve hangarja.

Gradnja ga bodo v Moškanjcih z lastnimi silami. Na splošno se v letošnjem letu polagajo le temelji novemu društvu, ki bo svojo delavnost razvilo šele pozneje. So pa ti temelji velike važnosti in v kolikor preje bodo zgrajeni, toliko prej se bo začelo pravo delo. Občni zbor je izvolil upravo društva, v katero so bili izvoljeni: Viher Ljubo, Kolaric Ciril, Kolaric Miha, Mar Drago, Firbas Ivan, Laznik Ivan, Trop Edvard, Kodrič Stanko in Korpar Janko.

S. J.

Kmetijski pridelki, ki jih bodo odkupna podjetja kupovala po vezanih cenah

Zvezni minister za državne nabave je izdal odločbo o kmetijskih pridelkih, ki jih bodo od 1. marca t. l. odkupovala pooblašena podjetja (državna in zadržna) od kmetičkih delovnih zadrug in njihovih članov (z obične), od zadržnih ekonomij, kmetijskih zadrug ter malih in srednjih kmetijskih gospodarstev. Po vezanih cenah bodo kupovali naslednje pridelke:

1. ŽITO: pšenico, koruzo, rž, soržico, ječmen, oves in neolusčen riž;
2. ŽIVINO IN ŽIVINSKE PROIZVODE, in sicer: a) klavno živino: prašiče (pitane, mesnate in za rejo), prasce, govejo živino, teleta, ovce, jagnjeta, koze in kozličke; b) plemensko živino: govedo, teleta, ovce, jagnjeta in svinje; c) delovne konje in plemenske konje; d) preka-jeno meso (svinjsko, ovčje in kozje); d) svinjsko mast; e) suho slanino; f) mleko in mlečne proizvode;
3. PERUTNINA IN JAJCA: piščance, kokoši, gosi, race, purmane in kokošja jajca;
4. MORSKE RIBE;
5. JESENSKI KROMPIR IN FIŽOL;
6. ŽGANJE;
7. JEDILNA RASTLINSKA OLJA;
8. INDUSTRIJSKE RASTLINE: seme oljne repice, sončnično seme, ricinusovo seme, bučno seme, konopljeno seme, sojino seme in seme lana, tobaka in maka, nadalje konopljo, lan s semenom, bombaz, brnistro, tobak, pivovarniški ječmen, hmelj, opij, industrijsko papriko, sladkorno peso in seme sladkorne pese
9. SUROVE KOŽE: svinjske, goveje, telečje, konjske, ovčje, jagnječje in kozje;
10. VOLNO;
11. SVEŽE SVILENE KOKONE;
12. SEMENA KRMILNIH RASTLIN (trave, lucerne rdeče detelje, grahorice in inkarnatke);
13. VINO IN GROZDJE, in sicer v vinogradniških področjih, kjer se pridelovalci pretežno ukvarjajo z vinogradništvom (ta področja bo določil republiški minister za državne nabave); vino se bo po vezanih cenah odkupovalo le v količinah najmanj 50 litrov, ne bodo pa podjetja odkupovala vina od samorodnic;
14. REČNE IN JEZERSKE RIBE. PERJE OD GOSI IN RAC. SUHE GOBE. SUHI GRAH IN MED lahko od pridelovalcev odkupujejo po vezanih cenah odkupna podjetja, ki jih za to pooblasti republiški minister za državne nabave;
15. SADJE IN ZELENJAVO bodo odkupna podjetja kupovala po vezanih cenah od kmetičkih delovnih zadrug, ki se pretežno ukvarjajo s pridelovanjem zelenjave in sadja ali od takih, ki morajo zaradi bližine velikih tržišč ali posebnih pogojev orientirati svojo proizvodnjo v tej smeri (o tem odloča republiško ministrstvo za državne nabave na predlog okrajnega poverjenika za državne nabave).

Železničarji so končali s podpisovanjem delovnih pogodb

Ko je dnevno časopisje prineslo prve vesti o podpisu delovnih pogodb, se je med delavci vozovne delavnice, nadzorništa proge in postaje zbudilo živahno zanimanje. Partijska in sindikalna organizacija sta opravili med kolektivom s pripravljenjem svoje delo. Vsek posemeznik se je zanimal, kaj bodo pogodbe vsebovale. Delovne pogodbe niso bile podpisane že v prvi polovici februarja, ker niso dobili potrebnih tičkovin. Ker pa so iste prišle šele 20. februarja, se je podpisovanje nekoliko zavleklo. 21. februarja se je pričelo sklepanje pogodb. Te so podpisali vse navzoči delavci. Ker imata vozovna delavnica in nadzorništa proge obsežen teren z več delovnimi mesti in svoje delavce tudi pri drugih edincih, je bilo sklepanje pogodb oteženo, toda do 25. februarja so bile pogodbe podpisane 100%.

Delavci so zavedajo, da sklenitev pogodbe utrjuje pravno razmerje med delodajalcem in delavcem, poglobi medsebojne odnose ter točno določa pravice in dolžnosti obeh podpisnikov. Udamiki in delavci, ki so zaposleni pri železnici že dalj časa, so podpisali pogodbe do upokojitve. Končni odstotek podpisanih pogodb je v naslednjem sorazmerju:

Do upokojitve 90% delavcev.
Za dobo do 1 leta 10% delavcev.

Navedene številke zgornjo pričajo zaupanje delavcev v ljudsko oblast. V času, ko v večini drugih držav vlada brezposelnost in se delavstvo s štrajki bori za svoje pravice, gradi naša ljudska oblast s tesnim sodelovanjem delovnih kolektivov socializem. Da vršijo pomembno vlogo v graditvi socialistične in v državnem gospodarstvu sploh tudi železniški kolektivi, je jasno. Teh nalog se železničarji zavedajo in so s podpisu delovnih pogodb tudi obljubili, da jih bodo izvršili.

VI.

KMETICE!

Vsi se danes borimo za izboljšanje naših življenjskih pogojev, predvsem za čim večje količine maščob, ki jih lahko povečamo le sami, če resno pristopimo h gojenju oljaric, to je bučnic, sončnic in tako dalje.

Maščob ne bomo uvažali, kar bi bilo tudi brezsmiselno, ker jih lahko sami pridelamo. Na drugi strani pa dobimo za naše izvozne artikle stroje za naše tovarne.

Tako si bomo zagotovili na eni strani maščobe, na drugi strani pa kadustrijsko blago, predvsem oblačila, orodje, stroje in drugo. Zato posejmo čim več oljaric ter sklenimo tozadevne pogodbe. Umetna gnojila, zaščitna sredstva in seme za dotične kulture je zagotovljeno po nižjih enotnih cenah, brez odzema bonov.

Sejati bomo le besarabske vrste sončnic, ki so znano boljše od domačih. Seme za to vrsto sončnic naj naroči vsak kmetovalec na pridelovalni pogodbi — prav tako tudi umetna gnojila.

Tudi otroke je treba včasih poslušati!

Ničesar ni čuti o pionirjih iz Grajene, kakor da bi spali, kakor da bi bili ti otroci brez življenja. Pa ni tako! Samo to je, da jih do sedaj še ni nihče našel, da bi povedali tudi o njih kako besedo, četudi so si to že davno zaslužili.

Pionirji iz Grajene so najboljši mladi naravoslovci ne samo v okraju, ampak tudi v Sloveniji. Tam pionirji ne sadijo samo cvečja in okras in ponos soli, ampak delajo tudi poskuse za čim večji hektarski donos. Lansko leto so poskušali s krompirjem. Kopali so jame, gnojili in sadili krompir. Pa s tem njih delo še ni bilo pri koncu. Vedno znova so ga zasipali: tako, kot je bilo pisano v neki knjigi, ki so jo dobili iz Beograda za nagrado. In uspeh ni izostal. V jeseni so želi uspehi! Iz ene same jame so nakopali 11.50 kg lepega debelega krompirja! Na kvadratni meter pridejo štiri jame — torej se pridelala 44 kg krompirja. Bi to želeli tudi vi? Vem, da bi hoteli imeti tak pridelek, posebno tam, kjer imate le majhne vrtove in hočete, da čim več pridelate. Pa ti pionirji niso ostali samo pri krompirju. Grajena bo spomlad zadišala od vonja vrtnic, ki so jih cepili in vzgojili pionirji. V jeseni pa bodo poskušali že svoje breskve, slive, jabolka, hruške in spomlad česnje. Pa ni šlo pionirjem tako lahko. Marsikateremu pionirju bi kmalu upadla volja, ker je našel nekega dne svoje drevesce, ki ga je tako vžljubil, ki ga je s tako ljubeznijo gojil, polomljeno. Cepič, ki se mu je že prijel, je bil odlomljen. Tako so delali in žalostno je, da se še sedaj najdejo ljudje, ki ne pustijo otrokom veselja pri njihovem delu, ki je tako plemenito. — Saj pri vsem tem se otroci le učijo!

Pa ne le mladi naravoslovci! Tudi agilni mladi tehniki so grajski pionirji! Devet pionirjev si je že izdelalo detektorje, na katere lahko poslušajo bližnje postaje: poročila, vesti iz sveta in prijetne melodije. Nekateri starši so sicer v začetku gledali z nezaupanjem na vse to početje. Ke pa so sami čuli radiooddajno postajo Maribor, Ljubljana... so bili veseli in ponosni na svoje otroke. Saj so lahko na take pionirje! Se to pripominjam, da so poiskali pionirji ves material za detektor po hišah. Brez vsake pomoči OO LT so si napravili detektorje. Pri vsem delu pa jim pomagali in jih vodili upravitelj tov. Spend, ki marsikatero uro prebije s pionirji, da jim daje praktičnega znanja. Če bi imeli vse kole take učitelje kot ga ima ta in še nekateri, bi dobila pionirska organizacija pravo obliko dela. Otroci bi se v svoji organizaciji res nekaj naučili, naučili za življenje. Treba pa je samo, da pomagajo tudi druge organizacije pri vzgoji naših najmlajših. Na žalost se še dogaja, da nekateri posamezniki ne želijo otrokom praktičnega znanja in veselja ter tako poindici celo uničujejo pionirjem njihovo delo. P. A.

MEZGOVCI

Pri mnogih kmetijskih odborih imajo poverjenika za kmetijstvo. Kmetijski odbor Mezgovci pa ima kmetijstvo za poverjenika.

Tov. Žiher Jožef je prepričan, da je boljše, če služi kmetijstvo poverjeniku kakor obratno, zato zbira pri kmetih viške čebule in drugih pridelkov po visokih cenah ter jih dobavlja svojim odjemalcem v Celje in drugam.

Lažje je zbirati pri kmetih viške in dobro zaslužiti kot pa zbirati podatke o posevkih in na novo zorišnih površinah.

PTUJ

Nekateri filmi privlačijo ljudi po naslovu, drugi po vsebini. V zadnjem času je bil v Ptuj predvajan film »Ali Baba in 40 razbojnikov«.

Težko je dognati, koga je privlačila »Ali Baba« in koga »40 razbojnikov«. Pri blagajni za kino-vstopnice je bil velik naval.

Upravo kina ni tako zanimal film kot potrite šipe na vhodnih vratih. Težko je dognati, ali so bile potrite zaradi navdušenja za »Ali Babo« ali za »40 razbojnikov«.

Na lesenem mostu čez Dravo so opozorila za vozila za brzino vožnje in nosilnost v tonah.

K tem opozorilom se spada opozorilo z zamisljenim pečcem: »Hodite previdno po hodniku, sicer se vam lahko zgodi, da se znajdete v Dravi, ker manjka več deščic«.

ORMOŽ

Kmetje iz okolice trdijo, da je v Ormožu dolgočasno.

Ni dolgočasno v Ormožu nakupovati. Če hočete z zalognami pridelkov, se kupiti 50 kg soli na bone, boste imeli dovolj zabave, ko boste ugotovili, da stane 50 kg soli 155 bonov in 150 din. Zabavala vas bo tudi ugotovitev, da ste kupili 40,50 kg soli, plačali pa 50 kg.

Najzabavnejše je odkrivati, kaj se v Ormožu v celoti plača in kaj se le deloma dobi.

PODGORCI

Navade ljudi se stalno spreminjajo. To je mogoče opaziti tudi v Podgorcih.

Isti gospodarji, ki so se znali svolčati bahati z zalognami pridelkov, se danes ne sramujejo tarnati, da sedaj teh nimajo.

Zadruga suši koruzo, kot so nekdaj oni sušili. Takrat je to bil znak skrbnega gospodarstva, zadrugi pa sedaj očitalo, da slabo gospodarji, ker še ni zluščila koruze.

VABILO

Zveza sindikatov Jugoslavije, Okrajni svet Ptuj, sklicuje svojo VI. redno letno skupščino za dne 19. marca 1950 ob 8. uri zjutraj v sindikalni dvorani Okrajnega gradbenega podjetja, Masarykova ulica 5, s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev.
2. Volitve:
 - a) delovnega predsedstva,
 - b) zapisničarja,
 - c) overovalca,
 - d) verifikacijske komisije,
 - e) komisije za izdelavo sklepov in resolucij.
3. Poročila predsedstva OS-a:
 - a) predsednika,
 - b) tajnika,
 - c) blagajnika,
 - d) nadzornega odbora.
4. Volitve:
 - a) kandidacijske komisije,
 - b) volivne komisije.
5. Diskusija po poročilih.
6. Razrešnica staremu odboru.
7. Volitve:
 - a) plenuma,
 - b) nadzornega odbora.
8. Predlogi in sklepi.
9. Resolucije.
10. Objava volivnega rezultata.

Prosimo vse izvoljene delegate v sindikalnih podružnicah, da se skupščino Okrajnega sveta sigurno udeležijo in držijo točne ure.

POZIVAMO VSE, ki so aktivno sodelovali pri sklepanju pogodb za oziromno oljno repico letine 1949-50, da dvignejo takoj določeno nagrado pri zastopniku živilske industrije Pece Jožeta, pri Republiškem odkupnem podjetju v Ptuj.

ŠOSTARIČ JOŽEF iz Vučje vasi — okraj Ljutomer, išče naslov oz. bivališče staršev Zupaniča Johana, roj. 1922, s katerim je bil leta 1944 na Krimu. Imenovani Šostarič želi staršem Johana pojasniti, kako je sin padel. — Starši Johana Zupaniča, pošljite svoj naslov OO RKS ali pa stopite v stik s Šostaričem Jožefom, ki vam bo dal pojasnila o vašem padlem sinu. — OO RKS Ptuj.

MARIBOR

Gleka naredi človeka, pravilo ponekod, drugje pa se tega tudi drži.

V mariborski kavarni »Astoria« znajo celo obleki primerno postreči. Če ste lepo oblečeni, boste postreženi s kavo v celji posodici. Dobili boste zraven celo kozarec vode.

Zene, nikar se ne predznanite hoditi v to kavarno, ko ste se oblekle v kmečko obleko in si prevzale poškrabani robec. V potrti posodi vam bodo postregli s kavo in vode vam ne bodo dali zraven. S tem vam bodo priznali, da ne spadate tja, najmanj pa v skupinah, ker nimajo niti dovolj polomljene posode za postrežbo. Ko vas bo to jezilo in boste zahtevali pojasnilo za tak postopek, vam bodo rekli: »Taki nas ne bodo učili postrežbe.«

Skoda, da so pojedinci običajni tudi po osvoboditvi v prepričanju, da kmetje ne smejo priti v kavarno.

RABELČJA VAS

Kar je tvoje, je moje, trdijo ljudje, ki nočejo delati.

Plohi Franc iz Rabelčje vasi tudi tako misli. Vzel je tuje kolo. Ni mu bilo dano, da bi se dolgo z njim vozil. Verjetno se bo kmalu seznanil z načelom: »Vsakomur po njegovih zaslugah.«

VID

Zanimivo je primerjati pojave pri ljudeh z drugimi naravnimi pojavi.

Pri Vidu primerjajo vretje vode z razpoloženjem uslužbencev obrtnih odsekov KZ.

Voda zavre pri 100 stopinjah C, potrpežljivost teh uslužbencev pa pri vprašanju zamuljenega izplačevanja prejemkov.

MESTNI VRH

Dvakrat pomaga, kdor hitro pomaga je star ljudski izrek.

Ce bi se tega držali v Ptuj pri Rešilni postaji, ko jih je klicala na pomoč mati z 12 nedoletnimi otroci, ne bi trebalo sedaj biti otrokom brez matere.

STRNIŠČE

V Strnišču imamo kino, v Ptuj pa imajo tudi kino-operaterja.

V nedeljo 26. febr. t. l. popoldne se je zbrala v Strnišču stotina vseh mladih in odraslih ljubiteljev kina iz Anač, Lovrenca in iz podjetja »Gradis«.

Predstave žal ni bilo. Vsi došli so se morali zadovoljiti s predigro, ki je začela s čakanjem na operaterja iz Ptuja, končala pa s prekinjanjem pozabljenih ljudi.

Skoda, da niso vedeli, da je kino-operater navdušen za nogomet, sicer bi tudi oni odšli v Ptuj na nogometno tekmo.

Iz Ormoža

Vso zimo nismo imeli nobene gledališke predstave. Igralska skupina še vedno išče igrance, ali drugače rečeno, tako poizrtvovalne ljudi, ki bi hoteli svoje sposobnosti žrtvovati za splošni dvig izobrazbe tukajšnjih ljudi. Če je to vse šlo, smo imeli možnosti, povabiti goste. Toda težko je tudi skrbeti za goste, posebno če se nam nekaj ne ljubi.

Imamo knjižnico s knjižnimi omarami in krasnimi knjigami. Nimamo pa zopet poizrtvovalne knjižničarke, ki bi žrtvovala tedensko 1 ali 2 predpoldneva za ljudi, ki radi čitajo. Ne bi radi plačevali zamudnih kazni zaradi nevrnjenih knjig. Na vratih knjižnice sicer piše, da je ob nedeljah odprta. Povsod so namestniki, kakaj ne bi imeli namestnice knjižničarke tov. Sonje, da bi bila knjižnica res odprta.

Resnica je, da pri nas ni težko najti sredstev, temveč edino poizrtvovalne ljudi.

MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ

Sobota 11. marca ob 20. uri: Gogolj: »Ženitev«, režija J. Baukartova. (Cetrlič).

Nedelja 12. marca ob 15. uri: Gogolj: »Ženitev«, režija J. Baukartova. (Petič).

Iz Ptuja do Goriznice je bilo 4. t. m. izgubljeno rezervno kolo za osebni avto tipa BMW. Najditelj naj javi svoj naslov na naslov Komel Alojz, Formin 17.

VOJNI INVALIDI, VDOVE, OTROCI, STARŠI IN STARI STARŠI PADLIH BORCEV TER VSI OSTALI INVALIDSKI UPRAVILENCI

Ali ste pri pristojnih KLO (RLO) izpolnili obrazec letne invalidske prijave za leto 1950?

Ali veste, da vam bodo s 1. junijem ustavljeni invalidski prejemki, če tega ne boste storili v predpisanim roku? Za informacije in pomoč se obrnite na vaš pristojni Krajevni (rajonski) ljudski odbor!